

NAHUM

BLODBYEN NIMIVE SKAL ODELEGGES!!

Budskap om Ninive.
Boken med synene til
Nahum fra Elkosj (1:1)

Ninive: "The destruction of Niniveh was probably greater than that of any city in the entire history of the world." (Boice)

Boken: Eneste profet som begynner slik. Ble den først og fremst skrevet ned?

Synene: Han så dette, formulerte det som et budskap og skrev det ned?

Nahum: "Trøst"

Elkosj: Ukjent sted

STRUKTUR

Kap 1	Hva Gud skal gjøre	Ødeleggelsen varslet
Kap 2	Hvordan Gud skal gjøre det	Ødeleggelsen beskrevet
Kap 3	Hvorfor Gud skal gjøre det	Ødeleggelsen begrunnet

Datering:

- Etter 663 f.Kr. , da No-Amon (Theben/Luxor) ble tatt av Assyria (3:8).
- Før 612 f.Kr., da Assyria ble tatt av Babylon og Media

ISRAELS HISTORIE MED NINIVE

- 1 Mos 10:8-12: Grunnlagt av Nimrod, den første som opprettet et verdensrike.
- Salmanassar III (858-824 f.Kr.):
“På den tiden mottok jeg skatt...
fra Jehu, sønn av Omri.”
(827-824)

ISRAELS HISTORIE MED NINIVE

- Tiglat-Pileser III (745-727 f.Kr.):
  - Invaderte nordriket Israel i 732 f.Kr., avsatte kong Pekah og innsatte Hosea som vassalkonge. Deporterte mange og mottok skatt fra Israel. (2 Kong 15:29-30)
  - Kong Ahas allierer seg med ham og betaler skatt (2 Kong 16)
- Salmanassar V (727-722 f.Kr.): Beleiret Samaria 725-722 f.Kr. (2 Kong 17:3-5)
- Sargon II (722-705 f.Kr.): Tok Samaria og Nordriket i 722 (2 Kong 17:6)
  - "I begynnelsen av mitt styre, i mitt første regjeringsår ... fraktet jeg bort 27290 mennesker fra Samaria. Jeg valgte ut 50 vogner som mitt kongelige utstyr. Der bosatte jeg folk fra landene jeg hadde erobret. Jeg satte min tjenestemann over dem som guvernør. Jeg påla dem skatt som på assyrerne."

ISRAELS HISTORIE MED NINIVE

- Sankerib (705-681 f.Kr.):
  - Beleiret Jerusalem i 701 f.Kr. og tok 46 av de befestede byene i Juda. (2 Kong 18:13)
  - Doblet Ninives størrelse og gjorde den til verdens største by på den tiden. En indre mur (omkrets 13 km, 30 m. høy og 3 vogner vid) med 1200 tårn og 14 porter. En ytre mur utenfor dette.
  - Våpenlageret hans, hvor han oppbevarte vognene, rustningene, hestene, våpen osv. var på 46 dekar (46000 m²) og tok 6 år å bygge.

Sankerib:

«Når det gjelder jøden Hiskia, som ikke underordnet seg mitt åk, beleiret jeg 46 av hans sterke byer med murer, så vel som de små byene rundt, som var utallige, ved å jevne dem ned med rambukker og ved å sette opp beleiringsmaskiner, ved å angripe og storme til fots, ved gruver, tunneler og brudd. 200150 mennesker, store og små, menn og kvinner, hester, muldyr, esler, kameler, storfe og sauer uten tall, fraktet jeg bort fra dem og regnet som bytte. Han selv stengte jeg inne i Jerusalem, hans kongeby, som en fugl i bur.. Når det gjelder Hiskia, ble han overmannet av min majestets fryktinngytende prakt, og Urbiene [araberne] og leiesoldatene hans som han hadde hentet inn for å styrke Jerusalem, sin kongeby, forlot ham.»

ISRAELS HISTORIE MED NINIVE

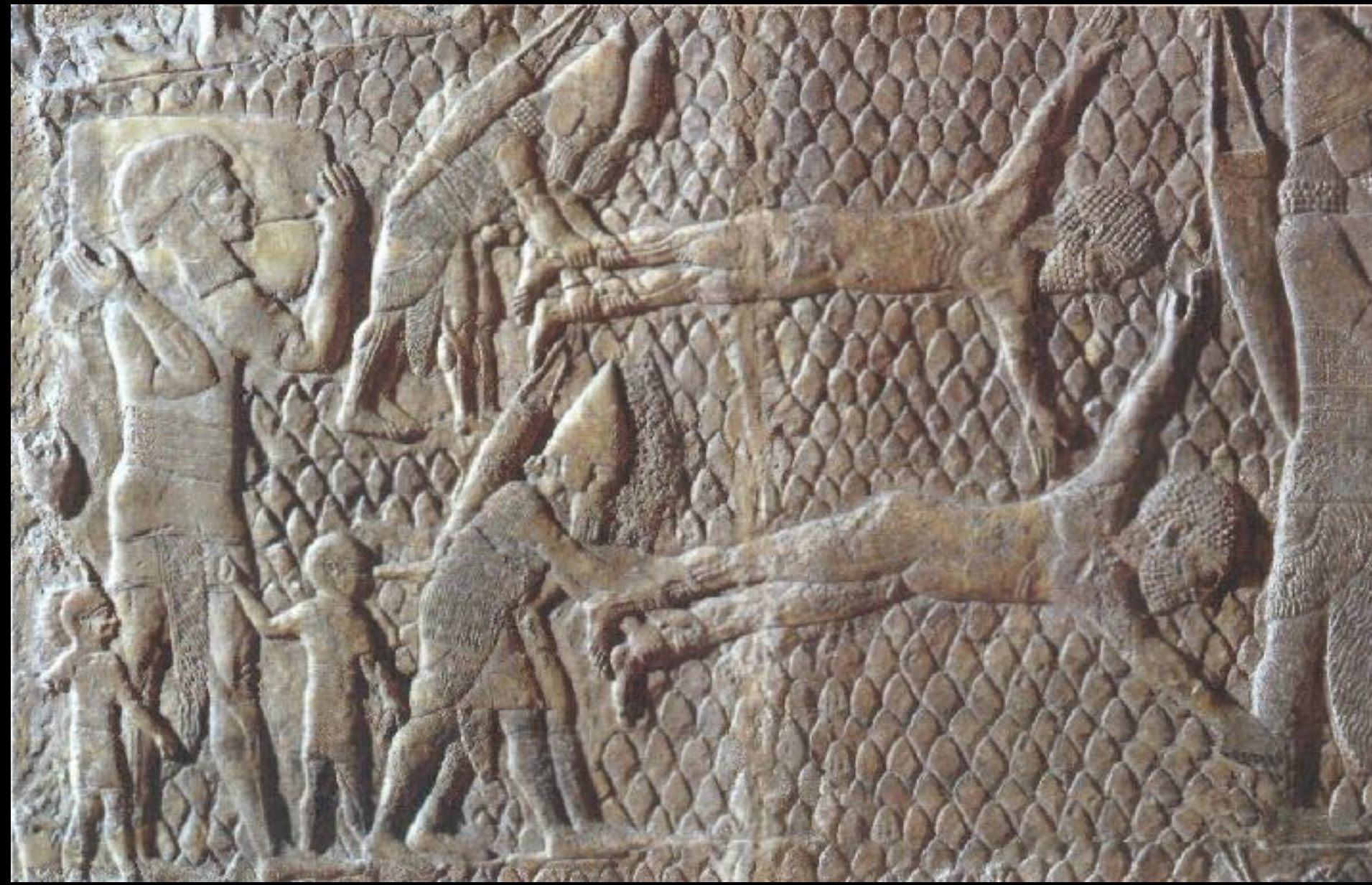
- Sankerib (705-681 f.Kr.):
  - Beleiret Jerusalem i 701 f.Kr. og tok 46 av de befestede byene i Juda. (2 Kong 18:13)
  - Doblet Ninives størrelse og gjorde den til verdens største by på den tiden. En indre mur (omkrets 13 km, 30 m. høy og 3 vogner vid) med 1200 tårn og 14 porter. En ytre mur utenfor dette.
  - Våpenlageret hans, hvor han oppbevarte vognene, rustningene, hestene, våpen osv. var på 46 dekar (46000 m²) og tok 6 år å bygge.

ISRAELS HISTORIE MED NINIVE

The background of the slide is a detailed ancient Assyrian relief carving. It depicts a royal figure, likely an Assyrian king, seated in a chariot and holding a bow. He is surrounded by soldiers and attendants, some of whom are also on chariots. The carving is highly detailed, showing intricate patterns on the king's garments and the faces of the figures. The overall style is characteristic of the Neo-Assyrian period, with a focus on depicting the power and military prowess of the king.

- Assurbanipal (669–631 f.Kr.):
  - ▶ Assyria strakte seg fra den persiske gulf til Egypt.
  - ▶ Tok brutaliteten til et nytt nivå, verre enn noen hadde sett tidligere (på Nahums tid).
  - ▶ Fikk mennesker flådd levende, fanger fikk ofte dratt ut tungen eller kappet av hender, føtter, neser eller ører, og de halshugde og korsfestet mange.

“Jeg fanget mange soldater levende. Resten brente jeg.. Jeg lagde en haug av levende (menn og) hoder foran porten deres.. Jeg brente de unge guttene og jentene deres.”

- Assurbanipal

“Det Ninive som profeten tordner guddommelig fordømmelse mot, var blitt ondskapens konsentrerte sentrum, hovedstaden for knusende tyranni, selve symbolet på den mest grusomme tortur.”

Walter A. Maier

KAP 1: HVA GUD SKAL GJØRE

EN BESKRIVELSE AV HERREN (1:2-10)

1. HERREN er en nidkjær Gud som tar hevn

2. Mos 20:5, 34:14

nidkjær: bokst. bli veldig rød → sjalu (og sint)

2. HERREN tar hevn og er full av harme

3. HERREN tar hevn over motstanderne, han holder fast på vreden mot fiendene.

hevn: negative assosiasjoner hos oss, men når Gud er subjekt betyr det alltid at rettferdighet skjer.

4. HERREN er sen til vrede, hans makt er stor

2. Mos 34:6

5. HERREN unnlater ikke å straffe

2. Mos 34:7

HVORFOR STARTE SLIK?

Det som følger er ikke bare menneskers sinne og frustrasjon, det kommer av Guds egen karakter. Han både bryr seg og er rettferdig, og han reagerer på lidelsen deres ut fra essensen av hvem han er.

EN BESKRIVELSE AV HERREN (1:2-10)

v. 3-6: Jorden kan ikke tåle at Gud kommer, og dermed ikke onde jordiske makter. Alt og alle må vike når Herren kommer. Selv klippene blir knust når Guds raseri over ondskap og synd kommer.

v. 8-11

- Hvem tør legge planer mot en Gud som beskrives slik?
- Klippene blir knust —> Ninive blir knust, og alle som gjør opprør blir knust (Sal 2:9)
- Ninive har brakt nød over andre for siste gang
- Ved å gjøre ondt mot mennesker har de gjort ondt mot Gud

v. 7: En 6. ting: **HERREN er god!**
(2. Mos 34:6)

- *Ingen kontrast til de første 5, men like mye hva Gud er!*
- Det er fordi han er god at han er rasende over ondskapen og det som plager hans folk og ødelegger hans skaperverk.*
- Han kommer springende så klippene sprenges for å redde sine barn fra ondskapen.

KAP 1: HVA GUD VIL GJØRE

1,11-14: Gud brukte tidligere assyrerne som et redskap for å få folket sitt tilbake til seg (f.eks. Jes 10:12). Men nå skal de stoppes og bli borte. Det er over.

Oppsummering av kap 1:

Når Gud åpenbarer seg, skjelver verden. Han kommer som en ørkenstorm som tørker opp vannet og får de mest fruktbare områdene til å visne (1:3-4). Han blåser vekk fjellene fordi jorda ikke kan stå foran ham (1:5-6). Det er voldsomt og skremmende når Gud kommer for å dømme, men ikke for dem som søker tilflukt i ham (1:7). Det er Guds fiender som skal dømmes, og denne gangen Ninive for sitt opprør mot Gud og sin ondskap (1:8-11). Gud skal befri Juda fra undertrykkelsen ved å la Ninive gå under. (1:12-14)

KAP 2: HVORDAN GUD SKAL GJØRE DET

KAMPROPET (2:1-3)

2:1 — > Jes 52:7 (NB88: “bringer godt budskap”, BGO: “forkynner evangeliet”).

- Det er gode nyheter at det onde skal ta slutt, slik at de kan holde høytid igjen og feire. Det skal bli fred!
- Sies med en messiansk overtone som holdes langt inn i fremtiden (—> Rom 10:15)

2:2 - Gud kommer mot dem, så det er bare å gjøre seg klare til kamp (som om det hjelper...).

2:3 - Herren gjenreiser sitt folk ved å ødelegge fiendene deres

EN BESKRIVELSE AV ANGREPET (2:4-11)

- Angrepet (v. 4-5): Rødt og skarlagan (v. 4) → blod (hebr.: dam (blod) - adom (rød))
- Et raskt forsvar (v. 6): Enten assyrerne som snubler i panikk, eller angriperne er så ivrige at de snubler.
- Forsvaret fungerer uansett ikke (v. 7-9):
  - Den greske historikeren Diodorus (1. århundre f. Kr.) sier elven Tigris oversvømte byen.
  - Noen historikere mener derfor at babylonerne og mederne demmet opp Tigris for å sende en flodbølge mot byen.
  - Det assyrerne hadde gjort med tusenvis av andre, skal skje med dem selv. (v. 8)
- Byen blir liggende åpen og forsvarsløs (v. 10-11): Hele verdens rikdom befinner seg her. Nå er det bare å forsyne seg.

2:12-14

DEN HERJENDE LØVEN SKAL BLI BYTTET (2:12-14)

- Assurbanipal skrøt av sine ferdigheter som løvejeger. Han og andre assyriske konger sammenlignet også seg selv med løver, slik at løven ble et assyrisk symbol.
- Nahum slår disse to bildene sammen og snur på det: Mens assyrerne så på seg selv som mektige løver som jaktet byttet sitt, blir de her fremstilt som løver som i stedet blir jaktet på. Løvehulen Ninive skal ødelegges.

KAP 3: HVORFOR GUD SKAL GJØRE DET

DEL 1: TROLLDOMSHOREN SKAL VANAÆRES (3:1-7)

VE DEN BLODIGE BYEN (1:1-17)

Hvorfor Gud skal gjøre det?

- v. 1-3: Pga grusom imperialisme, svik, plyndring, hauger av lik...
- v. 4: Pga politisk arroganse og avgudsdyrkelse (?)

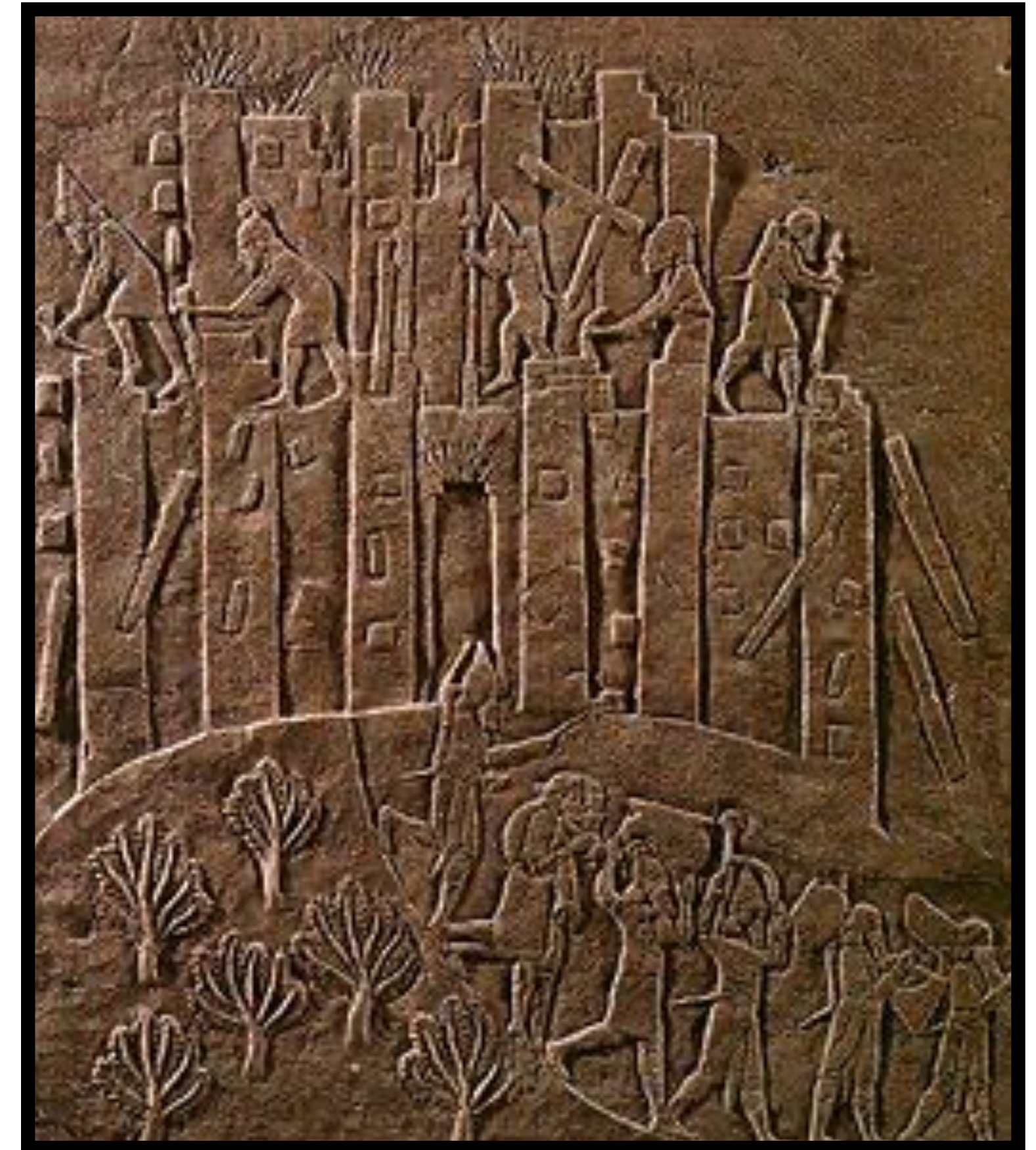
v. 5-7: Undergangen:

- Hun skal vanæres for hele verden ved å ødelegges.
- Et gledesbudskap for hele verden. Ingen vil synes synd på henne. Ingen vil trøste (naham) henne.

DEL 2: NINIVE SKAL FALLE SOM NO-AMON (3:8-17)

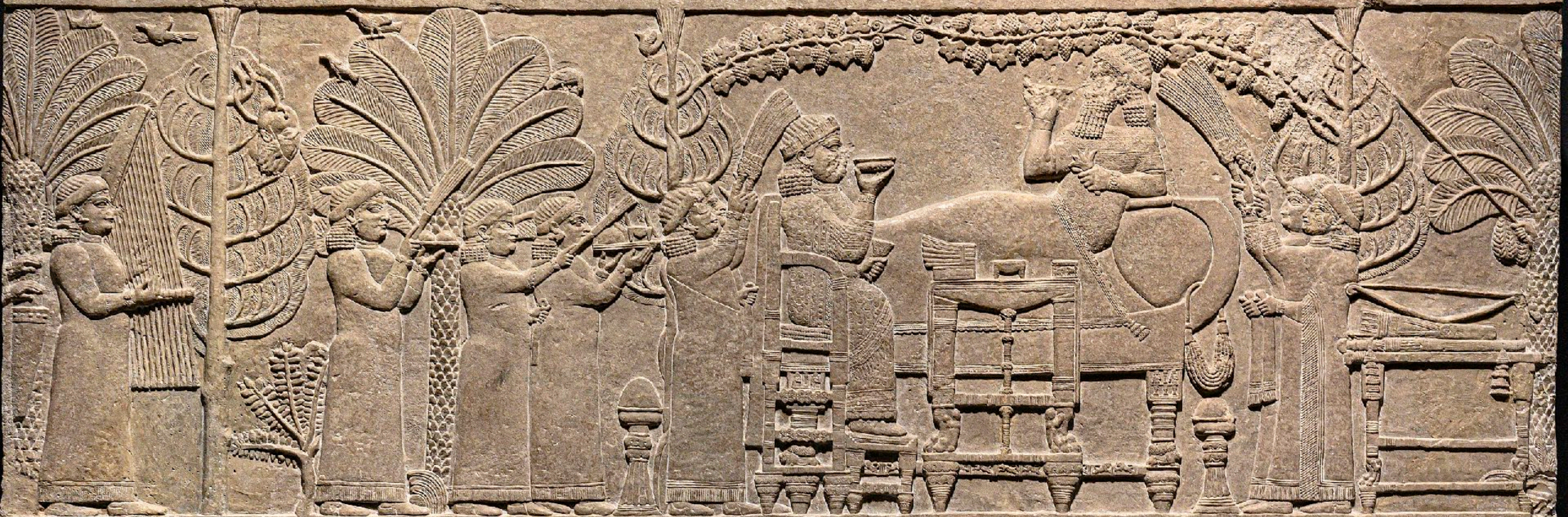
VE DEN BLODIGE BYEN (1:1-17)

- No-Amon: Hovedstad i øvre Egypt (gresk: Theben, i dag: Luxor). Ødelagt av assyrerne i 663 f.Kr.
- v. 10: et glimt av assyrernes brutalitet
- No-Amon virket veldig sterk med både naturlige grenser og allierte naboer, men de falt likevel.
- Det samme vil skje med Assyria. De skal dømmes for sin brutalitet.

124920

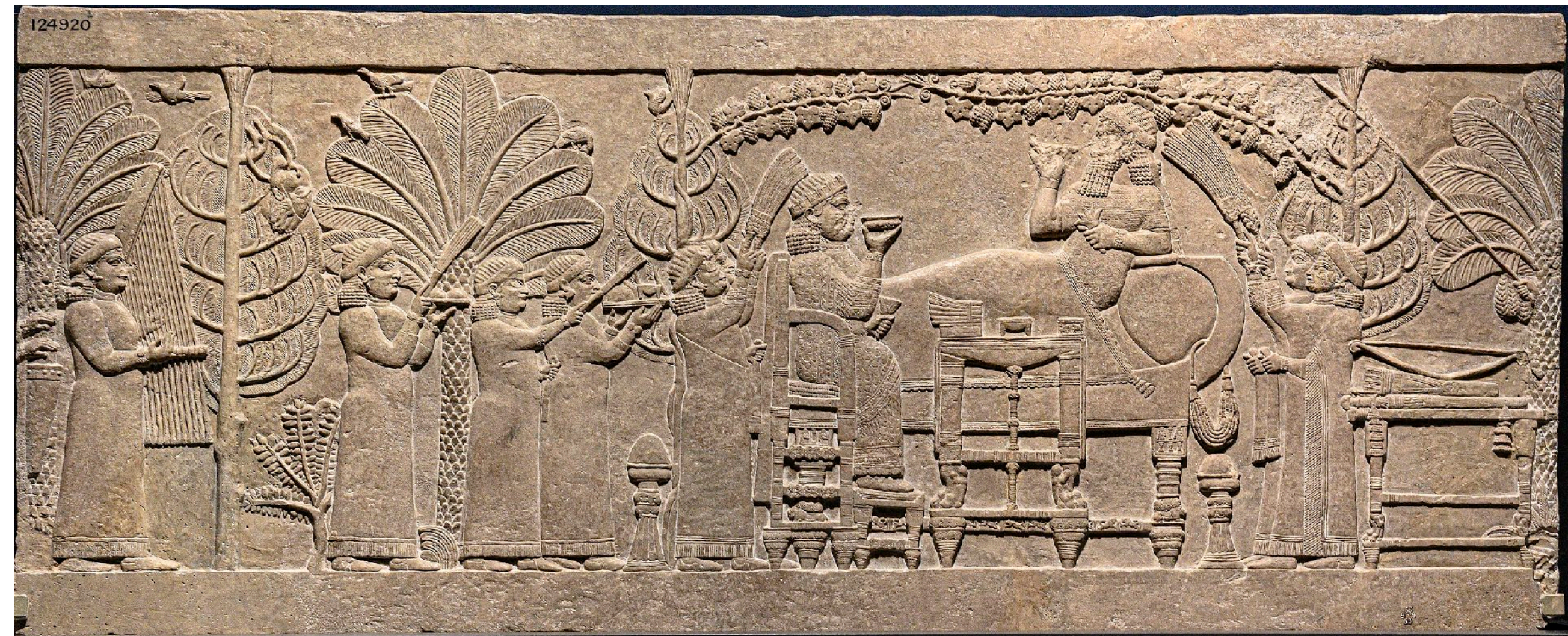

DEL 2: NINIVE SKAL FALLE SOM NO-AMON (3:8-17)

VE DEN BLODIGE BYEN (1:1-17)

I v. 15-17 brukes gresshoppebildet på to måter:

- 1) Den overveldende store angriperen vil fortære dem slik som en gresshoppesverm fortærer avlinger
- 2) Handelsmennene og vaktmennene vil ikke hjelpe og beskytte, men vil fordufte som en gresshoppesverm. Nå er det assyrierne som er gresshoppene.

DEL 3: DEN ONDE KONGEN ER ALVORLIG SÅRET (3:18-19)

- Et ord til kongen av Assyria om at det er ute med ham.
- Alle som hører om dette vil klappe av glede, "for hvem har ikke gang på gang blitt rammet av din ondskap?"

Assyria ble svakere etter Assurbanipals død i 631 f.Kr.

Ninive gikk under i 612 f.Kr., totalt rasert av babylonerne og mederne, og ble mer eller mindre forlatt etter det (1:14).

Resten av det assyriske riket gikk under noen år senere, i 605 f.Kr.

I DAG:

Ninive er fortsatt bare ruiner og ligger i dagens Irak, på andre siden av Tigris overfor byen Mosul.

Hva betyr Nahums budskap i dag?

Gud bryr seg mer enn oss om ondskapen i verden, han er ikke en tannløs Gud som passivt sitter og lar alt passere. Han er full av følelser over ondskapen som hele tiden ødelegger hans skaperverk. En dag skal han gjøre fullstendig ende på all ondskap og brutalitet, og gjenreise sitt folk ved å ødelegge fienden (2:3). Fordi han er god (1:7). Dette er et gledesbudskap som fortsatt trøster. Alt skal bli bra.